

Jahiomaduste kindlakstegemine 500 - 600 meetri pikkusel kunstlikul verejäljel
katse eeskiri

Kinnitatud EKL JKK eestseisuses 19.01.2023 Kinnitatud EKL
Volinike koosolekul 04.04.2023
Kehtib alates 01.07.2023

1. Katse eesmärk

- 1.1. Selgitada aretuse jaoks välja verejäljetöök sobilikud koerad.
- 1.2. Katsetada koerte võimekust kunstlikul verejäljel.

2. Katse korraldamine

- 2.1. Katset võib korraldada vastavalt Jahikatsete üldeeskirjale.
- 2.2. Katseid võib korraldada lumeta maa-alal.
- 2.3. Katset võib hinnata verejäljekatse hindamispädevusega kohtunik.
- 2.4. Verejäljel võivad soorituse ajal viibida koerajuht, kohtunik, abiline ja maksimaalselt 2 harjutuskohtunikku.
- 2.5. Üks kohtunik võib hinnata maksimaalselt 12 koera päevas.
- 2.6. Koeri katsetatakse ükshaaval.
- 2.7. Registreerimisel tuleb teatada, kas koer töötab katsel teatamisega. Sellisel katsel peab olema jälje lõpus kohtuniku abiline või rajakaamera koera iseseisva töö hindamiseks.
- 2.8. Uluki liik, kelle verd katsel kasutatakse, avalikustatakse registreerimise alguses (metssiga - VJMS; põder - VJP; hirv - VJH).
- 2.9. Lubatud on kasutada uluksõraliste verd, välja arvatud metskits.

3. Nõuded osalejatele

- 3.1. Katsel saavad osaleda koerad, kes on kantud EKL, muu FCI liikmesorganisatsiooni või FCI partneri registrisse ja kellega on lubatud Jahieeskirja kohaselt Eestis jahti pidada.
- 3.2. Katsel osalev koer peab olema vähemalt 9 kuu vanune.
- 3.3. Koerajuhi poolt kasutatava otsimisrihma pikkus on vähemalt 10 meetrit.
- 3.4. Indleva emasega võib katset sooritada siis, kui teised samale päevale registreeritud koerad on katse sooritamise lõpetanud.

4. Nõuded jäljele

- 4.1. Verejäljerada (edaspidi jälg) tehakse puistus ja/või kuni 50% jälje üldpikkusest avatud maastikul.
- 4.2. Jälje pikkus on 500- 600 meetrit
- 4.3. Jälje kulg tähistatakse.
- 4.4. Jälje algus ja lamamiskohad kujundatakse jahiolukorra sarnaselt ja märgistatakse kohtunikule arusaadavalt.
- 4.5. Jäljel peab olema vähemalt 3 pööret (70-90 kraadist nurka). Nurkadesse tehakse nn. Lamamisasemed, tilgutades sinna rohkem verd.
- 4.6. Ühe jälje tegemiseks kasutatakse 200 milliliitrit verd samalt ulukiliigilt, kes on jälje lõpus. Vere töötlemine keemiliste ainetega on keelatud, lubatud on vaid keedusool. Vere lahjendamine on keelatud.
- 4.7. Jälg tehakse 1,5 meetri pikkuse nõõri otsa seotud 10x10 sentimeetri suuruse verrega niisutatud käsna vedades.
- 4.8. Varjulises kohas jälje lõpus peab olema vähemalt sõralise uluki sõraga jalg.
- 4.9. Katseid korraldatakse üleöö seisnud verejälgedel.
- 4.10. Jälje teeb kohtunik või vastava koolituse läbinud isik.
- 4.11. Jälje maha märkimisel on lubatud kasutada ainult kompassi.
- 4.12. Igale koerale tehakse eraldi jälg.

4.13. Kui samasse piirkonda pannakse maha mitu jälge, peab jälgede vahe olema läbivalt vähemalt 100 meetrit.

4.14. Samas piirkonnas võib uue katse läbi viia mitte varem kui 20 päeva möödudes.

5. Katsetamise käik

5.1. Enne koerte katsetamise alustamist tutvustab kohtunik katse eeskirja, kulgu ja ohutust.

5.2. Koerte jäljele mineku järjekord loositakse.

5.3. Paugukartlikkuse kontroll

5.3.1. Paugukartlikkuse kontrolli sooritab koer esmakordselt verejäljekatsel osaledes, kui tal ei ole mõnel muul jahikatsel varasemalt sooritatud paugukartlikkuse kontrolli ja selle kohta esitatud tõestus katsele registreerimisel (katseprotokolli koopia).

5.3.2. Koerad peavad olema rihmaga puu vms külge seotud ning omanikud eemalduvad koerte nägemisulatusest.

5.3.3. Vähemalt 25 meetri kaugusel koertest sooritatakse lask sileraudsest jahirelvast katsetatavate koerte nägemisulatusest väljas.

5.3.4. Korraga võib paugukartlikkuse kontrollil osaleda kuni 6 koera ühe kohtuniku kohta.

5.3.5. Paugukartlikke koeri jäljetööle ei lubata.

5.4. Kuulekuse kontroll

5.4.1. Kuulekuse kontroll sooritatakse individuaalselt peale positiivset jäljesooritust, eemal jälje katsetusalast ning soovitatavalt ei ole nägemisulatuses teisi koeri.

5.4.2. Koerajuht kõnnib koeraga kõrvuti, koer lõdvas rihmas, vähemalt 20 meetrit, seejärel vabastatakse koer kütkest ja käsu alt. Koer peab eemalduma koerajuhist vähemalt 15 meetri kaugusele. Kohtuniku märguande peale kutsub koerajuht koera tagasi ning lõastab koera. Jahivälisel ajal võib seda läbi viia rihmastatult pikas rihmas.

5.5. Jäljesooritus

5.5.1. Jälje sooritamiseks antakse aega 40 minut.

5.5.2. Koer töötab terve jäljetöö otsimisrihmas, välja arvatud teatamisega töötav koer. Teatamisega töötava koera puhul teatab koerajuht teatamise viisi enne jäljele minekut.

5.5.3. Koerajuht näitab koerale jälje algust, mille järel peab koer 2 minuti jooksul alustama tööd.

5.5.4. Esimese 15 meetri jooksul võib koerajuht koera kiita, vajadusel abistada, panna jäljele, motiveerida ja suunata.

5.5.5. Koeral lubatakse otsimisrihma ulatuses vabalt töötada.

5.5.6. Koer töötab jäljel täiesti iseseisvalt, koerajuht ei tohi koera jäljel suunata ega abistada mitte ühelgi viisil.

5.5.7. Kohtuniku loal võib liiga kiiresti töötavat koera rihmast pidurdada.

5.5.8. Kui koer kaotab jälje ega suuda seda iseseisvalt 2 minuti jooksul leida, suunatakse koer kohtuniku loal uuesti jäljele.

5.5.9. Lamamisasemetel ja nurkades peab koer peatuma pikemalt.

5.5.10. Katselt kõrvaldatud koer võib koerajuhi soovil positiivset tulemust saamata jälje lõpuni teha.

5.5.11. Teatamisega töötav koer vabastatakse rihmast viimases nurgas, mis asub otsitavast ulukist vähemalt 150 meetri kaugusel. Kui rajakaamerat ei kasutata, peab abilise asukoht jälje lõpus olema sellises kohas, et koer teda ei näeks ega haistaks (soovitatavalt autos).

6. Hindamine (ideaaltöö kirjeldus)

6.1. Otsingutahe

6.1.1. Koer töötab jäljel innukalt ja enesekindlalt.

6.1.2. Koer liigub jäljel akiivselt ja mõistlikus tempos.

6.2. Visadus

6.2.1. Koer lahendab jäljel olevad keerulised kohad iseseisvalt ja enesekindlalt.

6.2.2. Jälje kaotanuna otsib seda akiivselt ja järjekindlalt. Kui koer ei suuda iseseisvalt 2 minuti jooksul jälge uuesti leida, suunatakse ta uuesti jäljele.

6.3. Haistmine

6.3.1. Koer töötab jäljel tõule omase haistmisega ja on otsingul võimalikult täpne.

6.4. Pöörete ja lamamiskohtade näitamine

6.4.1. Koer viitab lamamiskohtadele.

6.5. Suhtumine ulukisse

6.5.1. Koer suhtub ulukisse huviga, näidates seda oma kehakeelega.

6.5.2. Lubatud on üritada ulukit aporteerida, lakkumine ja muu sarnane käitumine ei ole karistatav.

6.6. Kuulekus

6.6.1. Koer kõnnib koerajuhi kõnnitempos lõdva rihmaga, kõrvale vedamata ja maha jäämata, vähemalt 20 meetrit. Koerajuht võib soorituse ajal koera kiita, rihmatõmbed ja muu füüsiline korrigeerimine ei ole lubatud. Seejärel vabastatakse koer kohtuniku märguandel rihmast ja käsu alt. Koer peab eemalduma koerajuhist vähemalt 15 meetri kaugusele. Kohtuniku märguande peale kutsub koerajuht koera tagasi ning lõastab koera. Jahivälisel ajal võib seda läbi viia rihmastatult pikas rihmas.

6.7. Teatamine

6.7.1. Teatamisega töötav koer läheb ulukini ja annab teada uluki leidmisest vastavalt koerajuhi poolt teatatud viisile.

6.7.2. Kohtuniku loal võib koerajuht ulukini jõudnud koera tagasi kutsuda ja lasta koeral end ulukini juhtida.

6.8. Üldmulje

6.8.1. Hinnatakse koera ja koerajuhi koostöö üldmuljet ja tööd kogu katse ajal.

7. Koer kõrvaldatakse katselt, kui ta:

7.1. ei alusta tööd jäljel 2 minuti jooksul;

7.2. lõpetab jäljel töötamise ja ei alusta uuesti 2 minuti jooksul;

7.3. kaotab jälje kolmandat korda;

7.4. üritab korduvalt töötada jäljel vastupidises suunas;

7.5. kohtunik tuvastab teist korda koerajuhi poolse koera juhtmise jäljel;

7.6. näitab leitud uluki juures üles agressiooni;

7.7. käitub inimeste suhtes agressiivselt.

8. Hinded

8.1. Hindeid antakse 0,5 punkti täpsusega igale hinnatavale valdkonnale. Maksimaalne punktide arv on 100. Koer, kes saab otsingu, visaduse või ulukisse suhtumise eest 0 punkti, ei saa järku.

8.2. Punktitabel, mille alusel määratakse järgud:

	Max punktid	I järk(miinimum)	II järk(miinimum)	III järk(miinimum)
Otsingutahe	40	37	33	28
...täpsus	30	28	26	23
...pöörete ja lamamiskohtade näitamine	10	9	7	5
Visadus	35	33	28	25
Suhtumine ulukisse	5	4	3	2
Kuulekus	5	1	1	1
Üldmulje	10	7	5	4
Teatamine	5			
	100	82	70	60